



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 590/2017
01.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковић, Бранке Дражић, Данијеле Николић и Добриле Страјина, чланова већа, у парници из радног односа тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ из ... и ГГ из ..., чији је пуномоћник Јелена Рајачић адвокат из ..., против туженог Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ ДОО Београд - Огранак Електродистрибуција Суботица, чији је пуномоћник Милутин Радојичић адвокат из ..., ради исплате увећане зараде за рад у сменама, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3626/16 од 12.12.2016. године, у седници већа одржаној дана 01.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизија туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3626/16 од 12.12.2016. године.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3626/16 од 12.12.2016. године и пресуда Основног суда у Новом Саду П1 899/2014 од 04.10.2016. године тако што **СЕ ОДБИЈАЈУ** тужбени захтеви којима је тражено да се тужени обавезе да исплати: тужиоцу АА износ од 306.931,01 динар на име увећања зараде за сменски рад у периоду од 01.06.2011. године до 01.06.2014. године са законском затезном каматом од 01.05.2016. године и износ од 175.058,29 динара на име обрачунате затезне камате; тужиоцу ББ износ од 301.390,44 динара на име увећања зараде за сменски рад у периоду од 01.06.2011. године до 01.06.2014. године са законском затезном каматом од 01.05.2016. године и износ од 170.502,10 динара на име обрачунате затезне камате; тужиоцу ВВ износ од 285.560,55 динара на име увећања зараде за сменски рад у периоду од 01.06.2011. године до 01.06.2014. године са законском затезном каматом од 01.05.2016. године и износ од 160.539,08 динара на име обрачунате затезне камате, и тужиоцу ГГ од 200.547,18 динара на име увећања за сменски рад у периоду од 01.01.2012. године до 31.10.2012. године и у периоду од 01.02.2013. године до 31.05.2014. године са законском затезном каматом од 01.05.2016. године и износ од 99.898,55 динара на име обрачунате затезне камате, као и да

тужиоцима надокнади трошкове поступка у износу од 277.100,00 динара са законском затезном каматом од 04.10.2016. године до исплате.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиоци да надокнаде туженом трошкове целокупног поступка у износу од 438.536,00 динара тако што ће од сваки од тужилаца исплатити туженом износ од по 109.634,00 динара у року од 15 дана од дана достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 899/2014 од 04.10.2016. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу АА из ..., по основу увећања зараде за сменски рад у периоду од 01.06.2011. године до 01.06.2014. године, исплати износ од 306.931,01 динар са законском затезном каматом почев од 01.05.2016. године до исплате, све у року од осам дана од дана пресуђења. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу АА из ..., на име обрачунате законске затезне камате за период од 01.06.2011. године до 01.06.2014. године, исплати износ од 175.058,29 динара у року о осам дана од дана пресуђења. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу ББ из ..., по основу увећања зараде за сменски рад за период од 01.06.2011. године до 01.06.2014. године, исплати износ од 301.309,44 динара са законском затезном каматом од 01.05.2016. године до исплате, све у року од осам дана од дана пресуђења. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу ББ из ..., на име обрачунате законске затезне камате за период од 01.06.2011. године до 01.06.2014. године, исплати износ од 170.502,10 динара у року од осам дана од дана пресуђења. Ставом шестим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу ВВ из ..., по основу увећања зараде за сменски рад за период од 01.06.2011. године до 01.06.2014. године, исплати износ од 285.560,55 динара са законском затезном каматом од 01.05.2016. године до исплате, у року од осам дана од дана пресуђења. Ставом седмим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу ВВ из ..., на име обрачунате законске затезне камате, за период од 01.06.2011. године до 01.06.2014. године, исплати износ од 160.539,08 динара у року од осам дана од дана пресуђења. Ставом осмим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу ГГ из ..., по основу увећања зараде за сменски рад за период од 01.01.2012. године до 31.10.2012. године и за период од 01.02.2013. године до 31.05.2014. године, исплати износ од 200.547,18 динара са законском затезном каматом од 01.05.2016. године до исплате, у року од осам дана од дана пресуђења. Ставом деветим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу ГГ, на име обрачунате законске затезне камате, за период од 01.01.2012. године до 01.11.2012. године и за период од 01.01.2013. године до 01.06.2014. године, исплати износ од 99.898,55 динара у року од осам дана од дана пресуђења. Ставом десетим изреке, обавезан је тужени да надокнади тужиоцима трошкове поступка у износу од 277.100,00 динара са законском затезном каматом од 04.10.2016. године до исплате, у року од осам дана од дана пресуђења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3626/16 од 12.12.2016. године одбијена је жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Новом Саду П1 899/2014 од 04.10.2016. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је, на основу члана 404. ЗПП, благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

По оцени Врховног касационог суда у овом спору постоји потреба за одлучивањем о ревизији предвиђеној наведеном одредбом (посебна ревизија), ради уједначавања судске праксе. О праву запосленог на увећање зараде по основу сменског рада у ситуацији када је такав рад, као услов рада запосленог, вреднован кроз коефицијент за обрачун и исплату основне зараде.

Из тог разлога одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. Закона о парничном поступку (ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су у радном односу код туженог по Уговорима о раду закљученим 01.12.2006. године са Анексима закљученим током 2010. и 2011. године. Колективним уговором за привредно друштво „Електровојводина“ ДОО из Новог Сада од 10.02.2010. године било је прописано да се коефицијент послова сваког радног места утврђује на основу сложености послова, одговорности у раду и услова рада, у складу са методологијом за вредновање радних места и табеларним делом коефицијената типских радних места које споразумно утврђују послодавац и синдикат, те да ће сменски рад бити посебно вреднован методологијом за вредновање послова за одређивање основне зараде (члан 32). Тужени је 27.06.2011. године донео означену методологију којом је за сменки рад (рад организован у три смене тако да запослени мењају смене у истим временским размацима - из дана у дан, недељу и слично) предвиђено увећање коефицијента од 0,200, за рад у турнусу (12 сати рада - 24 сата одмора - 12 сати рада - 48 сати одмора) предвиђено увећање зараде од 0,180. И Колективни уговор код туженог од 05.12.2013. године предвиђа увећање зараде по основу услова рада у складу са означеном методологијом. Тужиоци су у спорном периоду радили по распореду 12 сати рада - 24 сата одмора - 12 сати рада - 48 сати одмора. У коефицијент за обрачун и исплату зараде тужиоцима у спорном периоду урачунато је увећање од 0,180, предвиђено методологијом за начин на који су тужиоци радили.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбене захтеве. По налажењу суда, тужени није исплатио тужиоцима увећану зараду за рад у сменама, односно увећање зараде уграђено у коефицијент радног места по том основу није извршено у законом утврђеној висини од 26% од основне зараде.

По налажењу Врховног касационог суда, основано се изјављеном ревизијом указује на погрешну примену материјалног права.

Одредбом члана 108. став 1. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник Републике Србије“, број 24/05 ... 54/09) прописано је да запослени има право на увећану зараду у висини утврђеној општим актом и Уговором о раду, и то за рад ноћу и рад у сменама, ако такав рад није вреднован приликом утврђивања основне зараде, најмање 26% од основице.

У конкретном случају, тужиоцима је у коефицијент за обрачун зараде урачунато увећање за сменски рад предвиђено методологијом, и у складу с тим тужиоцима је исплаћивана зарада. Због тога тужиоци у овом спору неосновано потражују, по основу рада у сменама, исплату зараде увећане за 26% јер то увећање припада запосленом само у случају ако сменски рад није вреднован при утврђивању основне зараде. То значи да је искључена могућност увећања зараде у означеном проценту, самом чињеницом да је сменски рад код туженог вреднован при утврђивању основне зараде, кроз увећање коефицијента.

Сходно изложеном, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

Одлука о трошковима целокупног поступка, садржана у трећем ставу изреке, донета је применом члана 165. став 2. у вези члана 153. став 1, члана 154. и члана 160. став 1. ЗПП. Тужени је успео у овом поступку и зато има право на накнаду трошкова у укупном износу од 438.536,00 динара, и то за састав жалбе и ревизије у износу од по 22.500,00 динара, таксу за жалбу и одлуку другостепеног суда по жалби у износу од по 61.088,00 динара, таксу за ревизију у износу од 108.544,00 динара и таксу за одлуку по ревизији у износу од 162.816,00 динара. Тужени друге трошкове није тражио, а висина досуђених обрачуната је применом адвокатске и таксене тарифе, с тим што досуђени трошкови нису увећани 20% по основу пореза на додату вредност јер пуномоћник није пружио рачун као доказ да је извршио обрачун адвокатске услуге пружене туженом.

Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић